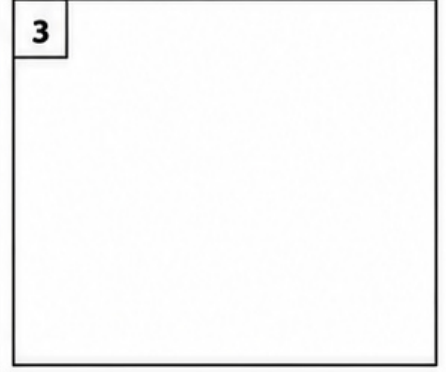
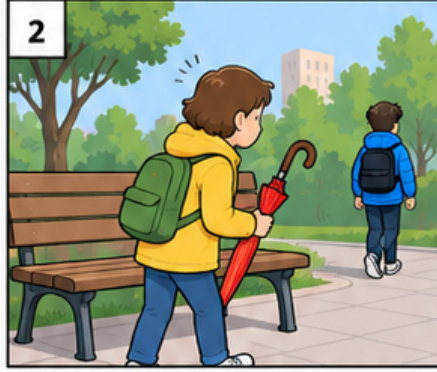

ÖZGÜN MUHAKEME SORULARI

1 Eksik kare

Bir öğrenci, bulduğu eşyayı sahibine ulaştırma deneyimini üç karelik, sözsüz bir öyküye dönüştürüyor. Son karedeki ayrıntı öykünün sonucunu gösterecek; aynı anda yeni bir olay başlatmayacaktır. Kahramanları ayırt etmek için kıyafet renkleri sabittir.

Hangi son kare, görsel sürekliliği ve hedeflenen sonucu birlikte kurar?

- A) Sarı montlu çocuk aynı şemsiyeyi mavi montlu çocuğa uzatır; mavi montlu çocuk elini uzatır.
- B) Mavi montlu çocuk başka renkte bir şemsiye alır; kırmızı şemsiye görüntüden çıkarılır.
- C) Sarı montlu çocuk kırmızı şemsiyeyi bankta tekrar bırakır; iki kahraman farklı yönler gider.
- D) Mavi montlu çocuk sarı montla, sarı montlu çocuk mavi montla görünür; şemsiye bankta kalır.

2 Resim bir tanık mıdır?

Bir sınıf, tarihî bir olayın sanat eserine nasıl konu olduğunu inceliyor. Aşağıdaki resim ve bilgi kartı ders için kurgulanmıştır; gerçek bir sanatçıya veya esere atıf değildir. Öğrenciler, resmin hangi konuda kanıt olabileceğini belirleyecek.

Olayın tarihi: 1920.

Resmin yapılışı: 1980.

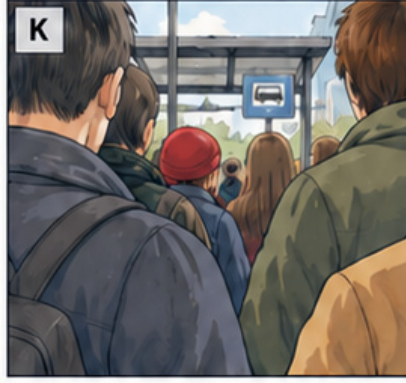
Sanatçı olay sırasında doğmamış; anılar ve yazılı kayıtlar incelemiştir.

Hangi yorum, hem biçimsel seçimi hem eserin üretim zamanını dikkate alır?

- A) Merkezdeki büyük el gerçek boyuttadır; resim olayın ölçülerini değiştirmeden belgelemektedir.
- B) Resim 1980'de yapıldığı için 1920'deki olayla ilgili hiçbir yorum içeremez.
- C) Büyük el dayanışma vurgusunu destekler; resim sonradan kurulmuş bir yorumdur, olay ayrıntıları başka kaynaklarla karşılaştırılmalıdır.
- D) Sanatçı yazılı kayıt kullandığı için resimdeki bütün ayrıntılar doğrudan görgü tanıklığı sayılır.

3. Bakışın değişmesi

Aynı kalabalık durak iki biçimde çizilmiştir. K’da yetişkinlerin omuzları ön plandadır; küçük çocuğun gözünden yalnız aralıklar görünür. L’de durak yukarıdan bütünüyle görülür. Amaç çocuğun kalabalık içinde yön bulma güçlüğüne anlatmaktır.

Hangi değerlendirme bakış açısını anlatım amacıyla ilişkilendirir?

- A) L her şeyi gösterdiği için her duyguyu K’den güçlü anlatır.
- B) K sınırlı görüşle güçlüğü hissettirebilir; L mekân düzenini daha açık gösterir.
- C) K’da az ayrıntı olduğundan herhangi bir anlatım kurulamaz.
- D) İki sahne aynı yeri çizdiği için izleyicide aynı etkiyi oluşturmak zorundadır.

4. Sessiz kalan kaynak

Kurmaca eski bir mahalle resmi yalnız çarşıdaki dükkânları gösterir. Bir öğrenci “Bu mahallede hiç bahçe yoktu.” der. Eserin başlığı “Çarşıda Sabah”tır; çevredeki sokaklar resimde yoktur.

Hangi yaklaşım yorumun sınırını en doğru belirler?

- A) Resimde bahçe yoksa mahallede de hiç yoktur.
- B) Başlık varsa başka kaynak araştırmaya gerek kalmaz.
- C) Kadraj dışı alan için sonuç kurulamaz; harita veya başka görünüm aranmalıdır.
- D) Resim seçilmiş alan gösterdiğinden dükkânlar da incelenemez.

5. Üç kartı sırala

Sözsüz öykünün kartları karışmıştır: K — çocuk, kendi çizimini duvara asmış ve elindeki raptiye kutusunu kapatıyor. L — çocuk, çizim yapacağı boş kâğıdı masaya açıyor. M — çocuk, bitmiş çizimi masada inceliyor; duvar hâlâ boş. Aynı çocuk ve aynı kâğıt bütün kartlarda korunur.

Kartları olay sırasına koyunuz. İlk ve son kartı belirlemenizi sağlayan iki görsel durumu açıklayınız.

6 Yorumdan ölçüte

Bir öykü çiziminin amacı yardımlaşmayı konuşma balonu olmadan anlatmaktır. Bir izleyici “Renkleri sevdim.”, diğeri “İkinci karede kimin kime yardım ettiğini anlayamadım.” demiştir.

Renkleri sevdim.

İkinci karede kimin kime yardım ettiğini anlayamadım.

Öncelikli düzenleme hangi gerekçeyle seçilmelidir?

- A)** Figürlerin yönü ve el hareketleri açıklanmalı; ikinci yorum anlatım ölçütüne ilişkindir.
- B)** Yalnız renkler değişmeli; beğeni tüm anlatım sorunlarını ölçer.
- C)** İki yorum farklı olduğu için ikisi de kullanılmamalıdır.
- D)** Öyküye daha çok figür eklenmeli; kalabalık her zaman açıklık sağlar.

7 Renk değişirse kim değişir?

Öyküde kahraman ilk iki karede turuncu atkıyla tanınır. Üçüncü karede hava karardığı için bütün renkler koyulaştırılmış; atkının rengi de değişmiş görünür. İzleyiciler kahramanı başka biri sanmıştır.

Gece duygusu ve kişi sürekliliği birlikte nasıl korunabilir?

- A)** Gece sahnesindeki bütün nesneler kaldırılır.
- B)** Atkı yalnız son karede başka kişiye verilir.
- C)** Her kareye farklı kıyafet eklenerek çeşitlilik artırılır.
- D)** Ortam koyulaştırılırken atkının ayırt edici biçimi ve renk ilişkisi okunur tutulur.

8 Malzeme bir ipucu

Kurmaca bir sergi etiketinde “Usta, bölgede kolay bulunan sazları örerek taşıma sepeti yapmıştır.” yazıyor. Öğrenci sepetin görünüşünden bölgedeki bütün insanların aynı işi yaptığını ileri sürüyor.

Usta, bölgede kolay bulunan sazları örerek taşıma sepeti yapmıştır.

Malzeme ile çevre arasında kurulabilecek çıkarımı yazınız. Öğrencinin genellemesi için neden ek kaynak gerektiğini açıklayınız.

9. Islak boya denemesi

Öğrenci, akşam yağmurunu anlatan sahnede sulu boyanın yayılmasını kullanmak ister. İnce kâğıtta renkler birbirine karışmış, yüz ifadeleri kaybolmuştur. Amaç hem yağmur atmosferi hem kahramanın şaşkınlığını göstermektir.

Hangi deneme iki amacı birlikte sunar?

- A) Her yeri aynı ölçüde ıslatıp ayrıntı kaybını yok saymak
- B) Arka planı akışkan, yüz alanını kontrollü uygulayıp iki etkinin okunurluğunu denemek
- C) Yalnız daha parlak çerçeve eklemek
- D) Şaşkınlık amacını açıklamadan sonuç ölçütünden çıkarmak

10. Sergi etiketinin kesinliği

Bir resimde bir pazar ve farklı giyim biçimleri görülüyor. Eserin nerede ve ne zaman yapıldığı bilinmiyor. İki etiket öneriliyor: K “Şu ülkenin bütün insanları böyledir.” L “Resimde çeşitli giysiler vardır; yer ve tarih için künye araştırılmalıdır.”

Hangi değerlendirme kanıtla uyumludur?

- A) K görseli ayrıntılı anlattığı için kesin kabul edilir.
- B) İki etiket de aynı kesinlikte tarih bilgisi verir.
- C) L gözlemi korur ve doğrulanmamış kültürel atfı sınırlı tutar.
- D) Yer bilinmediği için renk ve figürler de gözlenemez.

11. Yakın planın görevi

Bir öğrenci, kırılan oyuncak teknenin onarılmasını üç karede anlatıyor. Bütün kareler çok uzaktan çizilmiş; izleyici teknenin kırık yerini ve onarım hareketini seçemiyor.

Bir kareyi yakın plana dönüştürmek üzere seçiniz. Yakın planda görünmesi gereken iki ayrıntıyı ve bunların öyküye katkısını yazınız.

12. İlk denemeyi saklamak

Kil yerine güvenli oyun hamuruyla yapılan kuş modeli ilk denemede yana yatmıştır. İkinci denemede ayakların konumu değiştirilmiş ve model dengede kalmıştır. Dosyada sadece ikinci modelin fotoğrafı vardır.

Hangi kayıt tasarım kararının gerekçesini en iyi tamamlar?

- A) İlk deneme sonucu, ayak konumu değişikliği ve ikinci sonucun bağlantılı notu
- B) Yalnız ikinci modelin beş kez tekrarlanan fotoğrafı
- C) Modelin daha güzel olduğuna dair gerekçesiz cümle
- D) İlk modelin hiç yapılmadığını söyleyen yeni etiket

1. deneme

2. deneme

13. Çizginin ritmi

K taslağında bisiklet tekeri çevresinde kısa eğik çizgiler ve arkaya uzanan izler vardır. L’de bisiklet dik durur; çevresi yatay ve dengeli çizgilerle çevrilidir. Öykü “acele yetişmek” duygusu vermelidir.

Çizgi tercihi bakımından hangi yorum daha güçlüdür?

- A) L’de çizgi azsa bisikletin daha hızlı olduğu kesinleşir.
- B) K gerçek hız ölçüsünü gösterdiği için kilometre hesabı yapılabilir.
- C) Çizgiler yalnız süstür, hareket yorumuna katkıları olamaz.
- D) K’daki eğik tekrarlar hareket algısını destekler; gerçek hız ölçümü vermez.

K

L

14. İki farklı kayıt

Kurmaca bir köprünün yapımına ilişkin iki kaynak vardır: K — açılış günü tarihli fotoğraf; L — yıllar sonra hazırlanmış, köprüyü dev bir kemerle simgeleştiren afiş. Öğrenci köprünün gerçek kemer ölçüsünü L’den bulmak istiyor.

İki kaynağın hangi amaçlarla yararlı olabileceğini eşleştiriniz: 1 açılış görünüşünü incelemek, 2 sonradan kurulan simgesel yorumu incelemek. Gerçek ölçü için hangi ek belge gerekir?

K

L

15. Geri bildirim aynı mı?

Sergi için hazırlanan üç boyutlu modelin ön görünüşü beğenilmiştir. Yandan bakanlar arka bağlantının açık kaldığını ve parçaların ayrılmış göründüğünü söylemiştir. Model çevresinde dolaşarak izlenecektir.

Hangi karar sergileme koşuluna uygundur?

- A) Yalnız ön görünüşü değerlendirip diğer yönleri ilgisiz saymak
- B) Bağlantıyı farklı yönlerden denetleyip izleyici dolaşımına göre düzenlemek
- C) Arka görüşü beğenmeyenleri değerlendirmeden çıkarmak
- D) Çok beğenilen rengi bağlantı sorununa tek çözüm saymak

Ön görünüş

(Beğenilmiştir.)

Arka görünüş

(Bağlantı açık, parçalar ayrılmış görünüyor.)

16. Öykünün bağıni tamamla

Kare 1'de çocuk kalabalık bir masada resmini gösterirken kimse bakmaz. Kare 2'de çocuğun yüzü aşağı dönük, resmi kucağındadır. Kare 3 boş bırakılmıştır. Son kare, dışlanma sorununa destekleyici bir karşılık gösterecektir.

Son kare için iki figür hareketi öneriniz. Bu hareketlerin önceki durumla bağıni açıklayınız; yalnız mutlu bir yüz çizmek neden yetersiz kalabilir?

Kare 1

Kare 2

Kare 3

17. Görev kartını doldur

Sınıf, küçük öğrenciler için sözsüz “elleri yıkama sırası” öyküsü tasarlayacaktır. Görev kartında iki boşluk vardır: “Hedef izleyici: ___”; “İzleyicinin anlayıp anlamadığını görmek için: ___”. Deneme gerçek hijyen eğitiminin yerine geçmeyecektir.

İki boşluğu bağlama uygun doldurunuz. Önerdiğiniz kontrolün yalnız renk beğenisini sormaktan farkını açıklayınız.

Görev Kartı

Hedef izleyici:

İzleyicinin anlayıp anlamadığını görmek için:

Elleri Yıkama Sırası

18. Kesilmiş görüntünün etkisi

Kurmaca bir toplu çalışma fotoğrafının tam hâlinde beş kişi ortak bir duvar resmi yapmaktadır. Öğrenci yalnız merkezdeki tek kişiyi kırıp “Resmi tek başına yaptı.” başlığı eklemiştir.

Resmi tek başına yaptı.

Kırpmayın görünür kanıtı nasıl değiştirdiğini açıklayınız. Kırpılmış görüntüyü kullanırken yanılmayı önleyen bir başlık öneriniz.

19. Sergi öncesi son deneme

Karton ve kumaştan bir öykü panosu tamamlanmıştır. Kumaş parçaları izleyici yaklaştığında gölge yaparak küçük figürlerin yüzünü örter. Panoya farklı boydaki öğrenciler bakacaktır.

İki aşamalı bir geliştirme planı yazınız: önce neyi gözlersiniz, sonra hangi düzenlemeyi nasıl sınırsınız?

20. Kaynakla kurulan yeni bağ

Öğrenci eski bir aile fotoğrafındaki yan yana oturma düzeninden esinlenmiş; günümüz arkadaşlarını farklı renk ve nesnelerle aynı dayanışma fikrinde çizmiştir. Kaynak fotoğrafı ve kendi değişikliklerini dosyasına eklemiştir.

Bu süreç için hangi açıklama en uygundur?

- A) Fotoğraftan esinlenmek her koşulda eseri aynen kopyalamaktır.
- B) Yeni nesneler kullanmak kaynak bilgisini gereksiz kılar.
- C) Kaynak düzeni yeni bağlamda yorumlanmış; dönüşüm ve kaynak açıkça belgelenmiştir.
- D) Kaynak dosyaya eklendiği için öğrencinin kendi katkısı artık incelenemez.